

Alte Drucke

**ANTO. DE BVTRIO || IN QVINQVE LIBROS DECRE=||TALIVM
COMMENTARIA ... Summarijs ... Flori || de Sura Lugdunen[sis]
... || ... ||**

... || SVPER QVINTO DECRE=||TALIVM. || CLARISSIMI IVRIS || VTRIVSQVE
DOCTORIS DOMINI || Antonij de Butrio super Quinto Decre=||talium
accuratissime excusa, ... || ... ||

Antonius <de Butrio>

Lugduni, 1532

De scismaticis. Rubrica.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permission, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150710

45 ¶ Quero an debeat ad hoc suscipere licet sint dati inquisitores: dic...

- 1 Predicare non debent laici cuiuscumque professionis.
2 Negativa preposita signo vniuersali equipollet suo contradictorio.
3 Peccata quandoque sub spe virtutis committuntur.
4 Laicus a quibus spiritualibus repellatur.

¶ Scit. Laici cuiuscumque professionis predicare non debet. hoc dicit. ¶ No. primo quod negatio...

- 1 Diuersitas nominum eodem supposito effectu rem in substantia non diuersificat.
2 Sine habito non curatur de modo aut via qua ad finem peruenitur.
3 Clericus etiam hereticus non potest puniri per iudicem secularem antequam degradetur.
4 Heretici reuersi in heresim et penitentis ante condemnationem pena est: vt in perpetuum carcerem damnetur. Et an dicta pena possit alterari. nu. 6.
5 De heresi non potest damnare aliquem iudex secularis.
7 Accusator in heresi an desinens ab accusatione possit euitare penam talionis.
8 Hereticos credentes esse bonos non puniuntur vt heretici: secus si credant erroribus illorum.
9 Degradati clerici vel alij heretici si tradantur iudici seculari: qua pena puniantur vbi iam sunt condemnati per iudicem ecclesiasticum.
10 In heresi deprehensi vel condempnati an possint redire.

¶ Excommunicamus. Se summat. Et sunt quatuor diuersi. ¶ No. primo omnes hereticos ipso iure excommunicatos. ¶ Secundo no. quod diuersitas nominum eodem...

puniuntur pena hereticorum. s. e. excommunicamus. s. credentes. So. quidam sunt credentes hereticos esse bonos: talibus imponitur pena...

- 1 Hereticus perdit obligationem fidelitatis et homagij ipso iure eo quod hereticus.
2 Laicum priuat ecclesia in crimine ecclesiastico debito etiam temporali: potestque ei tollere obligationem personalem questam.
3 Hereticus perdit iura sui serui patrie potestatis et vxoris: et an proccedat in heretico occulto: et si reconcilietur an recuperet pristinam obligationem. nu. 4.
5 Soluere iuras alicui heretico certa die tale summa an incurrat periculum si non soluerit vel penam vbi sub pena inest conditio.

¶ Absolutos. ¶ No. quod hereticus perdit obligationem fidelitatis et homagij ipso iure eo quod hereticus. ¶ Secundo not. quod laicum priuat ecclesia...

De scismaticis. Rubrica.

- 1 Scisma quid est.
1 ¶ Quia scisma intendit heresim pro eo quod omne scisma intendit si bi constituere ecclesiasticam vniuersalem ecclesiam impugnare que vna est. xliij. q. i. loquitur. vnde peccant in articulum fidei: et in vnam sanctam ecclesiam catholicam. Ideo ponitur Rubrica de scismaticis...



Antonius de Butrio super quinto Decretalium.

c. i. r. h. z melius. c. h. de excommunicatis vero videt sentire Inno. hic qd adhuc ipsi in excommunicatione ordinati egeant dispensatione: qz eos equiparat ordinatis in irregularitate. Ad quid autē ordinati a talibus possint licite recedere z ppria auctoritate recusare. Aut subditi possint recipere ordines a talibus. dic in casibus in quibus dixi eos conferre ordines z executionē nō ligatā: planum qd ab eis licet sint in peccato licet recedere: nec aliquo modo vitare. Ad hoc de cobabi. cle. z mu. vestra. xxxij. dist. 5. verum. In casibus in quibus dixi eos conferre executionem: sed ligatam. Aut notorij inhabiles z tunc ex quo sunt notorij: licet ab eis recedere. de cobabi. cle. z mu. vestra. licet aliqui quos recitat Inno. hoc dicat speciale in simonia: eo z notorio fornicatore. Tamen vt concludit in. d. c. vestra. z. c. per tuas. de simonia. Idem est in quocunqz delinquente notorio: quia propter notorietatē a talibus lz recedere ppria auctoritate. Aut de inhabilitate eorū nō constat notorie: sed z solus ordināndus z tolerāndus ab alijs. z tunc in vna parte Inno. dicit qd a talibus non potest recedi. fallit in excommunicato qm tunc qz occulto: qz potest dicere a te non recipiam ordines: cum excommunicatus sis: nec volo tecum participare: z ex hac causa possum appellare: sed facus in infamibz z criminosis z alijs in quibus nō est admittēda talis exceptio. Suficit enim qd ab ecclesia tolerantur. vij. q. iij. nōne. Et est ratio: quia excommunicato participare non est sine periculo. In alijs secus. hoc cōfirmat Inno. qz si a talibus posset recedi nō misisset christus quosdam ad predicandum cum alijs si tales possent vitari. i. q. i. christus vij. q. ii. c. ii. In hac opti. fuit Bug. z. adar. hispanus: vt no. i. q. i. si. q. a simoniacis. z. c. reperuntur. Adhibi videt qd ab eis non lz suscipere ordines auctoritate iuris. Si enim vbi sciunt inhabilitatem imponit penam quasi contemnant recipiant: vt sic careant ordinis executione: non video quando ius det eis licentiam vt recedant ab eis: imo precipit: vt patet de ordi. ab epi. c. i. r. h. Alias ad peccatum z penam illaquearentur: qz ex vna parte ius vellet eos non posse cōtradidire: ex altera ius imponeret penas quare recesserunt. z. y. verū. xxxij. di. z similia loquuntur in officijs z sacramentis quibus nō inficiuntur propter ministrum infectum. hic in collatione ordinis in qua propter scientiam inficitur: vt dixi: quia aliquid expectat ab ordinatore. C. Ad tertium quid de gestis a talibus erga tempora lia propter quod glo. vltima querit quare non valeat contractus a scismatico: dicit glo. qd vacare censetur. de prescrip. c. i. vnde non va lent que a tali sunt in preiudicium ecclesie. xij. q. ii. si qua. de rebus. 12 C. Eadem glo. querit secūdo an possit prelati scismatici eccle sie acquirere. z an taliter quesita valeant: dicit glo. qd videtur quod non: quia commodum cum in commo compensari debet. ff. de ne go. gest. l. si negotia. dicit glo. quod fauore ecclesie credit qz teneat acquisitum: qz quod fauore alicuius introductum est in eius lesionē non conuenit retorqueri. C. de legi. l. qd fauore. ff. de ob. qd cōmoduz zc. fm hosti. quia id habet locum quando cum eadem persona essent facti duo contractus z conuerti. C. de re. pu. l. vna. sed si contractus separati: vel cum diuersis personis inuitur: habet locum glo. ad hoc. ff. de minor. l. etiam. Tamen dic quedam geruntur a scismaticis: id est peccatoribus largo modo: z valent fortius qz spiritualia. Que dam geruntur a scismaticis: id est suspensio ab administratione spi ritualium tantum: z adhuc valent gesta in temporalibus: ex quo non sunt a temporalibus suspensio. de simo. licet hely. de offi. delega. venerabili. Quidam sunt suspensio a talibus z a spiritualibus vel totaliter remoti vel ius administrandi non habentes modo. Que dam geruntur a talibus ad cōmodum ecclesie: talia valent. Quedā geruntur ad incommodum z talia non valent vt alienando z dilapi dan do z si. vt hic. z not. de elec. c. nihil. z. s. de dolo. veritatis. Quan doqz a talibus sunt gesta aliqua ad commodum: aliqua ad incom modum: z tunc aut cōtractus sunt conuerti z cum eadem persona: z talia inuicem compensantur. ff. de neg. gest. l. si negotia. ff. de mino. l. etiam. Aut negotia sunt separata vel cū diuersis personis: z nō ad mittitur hinc inde cōpensatio commodi z damni: sed ecclesia potest complecti commodum z respicere incommodum erga diuersa: quia hoc in fauorem ecclesie introductum est: vt commoda possit ample cti: non ergo ad eius incommodum debet reduci vt commodum cū incommodo recompenset. Iste articulus pleni⁹ explicat in. c. nihil. s. de elec. z plenius etiā dicit in. c. consultationibz. de iurepa. vbi hac materiā examino. Et per hoc infert hic Ain. qd si res alienet p scis maticū qd poterit reuocari. Habet tamen regressum emptor con tra scismaticum alienantem: sicut z in simili emens a falso tutore. ff. qd cum fal. tu. au. l. falsus. §. doli. fm Aincen. C. Ad vltimū quis 3 dispensabit cum ordinatis vel spiritualia recipientibus a scismaticis: dic in sacramentalibus dispensabit z reconciliabit solus sacer dos parochianus in illis sacramentis que aliam non spectant execu tionem. In sacramentis expectantibus executionem videtur qd episcopus: ex quo papa sibi non referuat: vt in. c. se. argumen. de sen ten. excom. nuper. Joan. dicit qd episcopus dispensat. Glo. in ca. se. tenet qd aut est quis scienter ordinatus a scismatico: z solus papa di spensat: sicut in eo qui in apostasia ordinem suscepit. j. titu. proxi. c. si. z hoc tenet Pby. qz episcop⁹ nō dispēsat nisi a iure specificē appa

ret expressum. de tēpo. or. c. dilect⁹. de quo de iudi. at si clerici. dic fm Host. si agat de epatu obtinēdo solus Papa dispēsat. de elec. qz dili gentiā. Idē de abbatiā exempta. de confue. cum venerabili. de renū. c. h. z. c. pen. in alijs beneficijs si scienter vel supina ignorantia recepe runt ordines solus Papa dispēsat: si ignorantia est probabilis dis pensat prius episcopus non delinquens. de or. ab epi. ca. j. r. h. delin quens. non vt in princip. glo.

- 1 **O**rdinatus a scismatico est ab officio repellendus nisi probet secum dispensatum.
- 2 Dispensatus nitens sua dispensatione probare debet dispensantes habuisse potestatem dispensandi.
- 3 Dispensatus an videatur esse cum eo qui fuit ordinatus ab illo qui sciebat ipsum esse indignum.
- 4 Dispensatio qualiter probatur.
- 5 Dispensare non potest solus episcopus sine consensu capituli cum eo qui fuit ordinatus a scismatico ignoranter.
- 6 Dispensare an possit episcopus scismaticus ad vnitatem reuersus cum ordinato a se.
- 7 Dispensare an z quando possit episcopus vel Papa cum ordinato a scismatico.

Raternitatem. **O**rdinatus a scismatico ab officio est repellendus nisi probet secū dispensatum per habentē potestatem. b. d. C. Ho. primo qz scismaticus ordines cōferre non pōt. de quo. s. c. proxi. C. Scdo no. qz nō sufficit in legitime ordinato probare secū fuisse dispēsatū nisi etiā probet dispēsatē habuisse pote statem dispēsandī. C. Op. qd ordinatus a scismatico sit repellendus de notatis. s. c. proxi. cuius cōtrariū presupponit tex. dum dicit pos teris. Sol. ex pone poteris. i. debebis. vel dic qd ideo sic dixit propter dispensandi facultatē: qz forte fuit ignorās. ad hoc no. in glo. z sic bz locum etiā in ignorāte scōm glo. C. Querit glo. j. quid si sit ordina tus ab illo qui sciebat ipsum indignū: an videat cum eo dispensatus: glo. qd non: dato qd nō posset dispērare. de cleri. cōi. diuers. xj. dist. quicunqz: vbi deponit ordinat⁹ ab eo qd poterat dispērare qz concu binarius: expressa tū causa presumit dispensare. l. di. clerico facite. c. si si. Dicit Jo. an. qz dispērare videt si premisit sup dispēstatione facien da vel non cauere cognitionē: postea pmouit vt ordinauit: lz dispē stationis verba nō exprimat. ad hoc. s. de ap. ad audientia. si non pre missa cognitione pmouit nō videt dispērare. ad hoc qd no. de cōner. conuiga. c. si. de hoc p Inno. de si. presbyte. veniens. z in specu. in tit. ij. §. antepenul. ver. dicit aut. z se. z. liij. di. h. seruus. C. Querit glo. qualiter probabitur dispēratio: dicit glo. qd per testes. vel si oculi nō est peccatū confiteatur episcopo in secreto: z petat dispensationem z obtineat literas. ad hoc de simo. ex diligentia: non enim soli episcopo crederetur super eo de quo. lxxxj. dist. si quis: vbi. C. Ho. qz etiam episcopus solus sine consensu capituli non potest dispensationē fa cere. Si vero publicum fuit crimen z publice dispensatum est postea accusari non poterit. de accu. de his. cum si. si dispensetur in occulto adhuc poterit accusari: quia etiam post penitentia potest quis accu sari. xxxij. q. ii. admonere. hoc fatetur Hosti. si accusat ad suum pri uatum interesse. iij. q. vi. omnibus. §. q. j. prohibētur. als secus. de pe ni. distinc. iij. diuina. de consecra. distinctio. iij. queris. C. Querit glo. vlti. an episcopus scismaticus ad vnitatem reuersus possit cum a se ordinato dispensare. dicit glo. qd non: sicut nec simoniacus. i. q. v. presentium. ibi non episcopo: quāsi diceret si data esset episcopo po tencia dispensare non possit. C. Ho. in ver. z quia. querit quis po terit dispensare. Arguit qd episcopus ex quo Papa sibi non refe uant. s. titu. proxi. excommunicamus. §. sane. de sen. ex. nuper. Sur. opi. Jo. dicit qz eps dispensat. Glo. dicit qz cū sciēter ordinato soli a Papa dispēsat sicut dispēsat solus cū eo qui in apostasia est ordina tus. j. ti. proxi. c. h. hoc tenet Pbi. quia episcopus non dispensat nisi a iure permittitur. de tempo. ordi. dilectus. de hoc de iudi. at si cleri ci. dicit Hostien. qd si agitur de episcopatu adipiscendo solus Pa pa dispensat. de elec. qz diligentia. Idem in monasterio exempto. de consue. cum venerabilis. de renun. capi. penulti. z si. In alijs benefi cijs si scienter vel supina ignorantia recepit ordines nullus supra Pa pam dispensat. Si ignoranter: z ignorantia fuit probabilis dispen sat proprius episcopus non delinquens. de ordi. ab epi. capit. j. r. h. delinquens non. vt in princip. glo. Qd limitat quidam nisi ipse epi scopus delinquens fuerit absolutus: vt no. j. capitu. si. s. de ordi. ab epi. qui epi. renun. zc. Antonius de Butrio.

De apostatis z iterantibus baptisma. Rubrica.

- 1 **A**postatare quomodo videantur qui sacramenta iterant.
- 1 **Q**uia heretici et scismatici in apostasi incidunt: ideo post illos tractat⁹ zc. C. Quia vero baptisma iterantes apostatare videntur a sacramento prius recepto. Ideo de his submittit de materia par tis prime